

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la recurs

învinuirea lui

Alexandru Duca

(art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal)

(Dosarul nr. Ira-516/2023

Nr. PIGD 1-21171273-01-Ira-30032023)

Recurs declarat înainte de 01 septembrie 2023; admis în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) CPP; Respingerea apelului ca inadmisibil, pe motivul pretensei lipse a împuternicirilor procurorului, a împiedicat examinarea fondului apelului; Decizia instanței de apel casată și cauza trimisă spre rejudecare în temeiul art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) CPP.

23 februarie 2026

Au examinat anterior cauza judecătorești:

Instanța de fond: Petru Triboi

Curtea de apel: Oxana Robu, Igor Mînăscuță, Stelian Teleucă

Textul corespunde originalului

Judecând în lipsa părților recursul în cauza penală privind învinuirea lui Alexandru Duca,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stella Bleșceaga, *Președinte*,
Alexandru Negru,
Ghenadie Eremciuc, *judcători*,

constată următoarele:

ASPECTE GENERALE ȘI DE PROCEDURĂ

1. Alexandru Duca s-a născut în anul 1987, în mun. Chișinău. El a fost învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal (fals în acte oficiale).

2. Alexandru Duca a fost apărât de avocatul Ludmila Caducenco.

3. În prima instanță cauza penală a fost examinată în procedură simplificată, în conformitate cu art. 364¹ Cod de procedură penală. Alexandru Duca a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii incriminate și încetat procesul penal în temeiul Legii nr. 243/2021 privind amnistia.

4. La 31 mai 2022, procurorul în Procuratura r-lui Ungheni, Vasile Oprea, a declarat apel prin care a solicitat casarea parțială a sentinței, rejudecarea cauzei în această parte cu aplicarea pedepsei cu amendă în mărime de 500 de unități convenționale, și liberarea de executarea pedepsei.

5. La 14 decembrie 2022, instanța de apel a respins apelul și a menținut sentința.

6. La 10 martie 2023, procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Oleg Popov, a declarat recurs prin care a solicitat casarea totală a deciziei, cu restituirea cauzei la rejudecare în aceeași instanță.

7. Urmărirea penală a fost pornită la 08 octombrie 2021 și s-a terminat la 19 noiembrie 2021. Prima instanță a examinat cauza în perioada 23 noiembrie 2021 – 26 mai 2022. Instanța de apel a examinat cauza între 14 iunie – 14 decembrie 2022. Dosarul a ajuns la Curtea Supremă de Justiție la 30 martie 2023.

ÎN FAPT

8. Alexandru Duca a fost învinuit că, în august 2021, aflându-se pe teritoriul Regatului Unit, în deplină cunoștință de cauză cu privire la faptul că îi era interzis dreptul de a conduce autovehicule și că nu deținea un permis de conducere valabil, a procurat de la persoane neidentificate, contra sumei de 100 de euro, un permis de conducere falsificat, pretins a fi emis de autoritățile Republicii Moldova. În acest scop, inculpatul a furnizat datele sale cu caracter personal persoanei neidentificate responsabile de confecționarea documentului fals. Ulterior, la data

de 31 august 2021, la Punctul de Trecere a Frontierei Sculeni, cu ocazia intrării în Republica Moldova, inculpatul a prezentat permisul de conducere menționat organelor de control. Potrivit raportului de constatare tehnico-științifică, documentul nu corespunde metodei de fabricare a blanchetelor autentice ale permiselor de conducere emise de Republica Moldova, fiind realizat prin tehnici specifice imprimării cu jet de cerneală. Acțiunile respective au fost încadrate în baza art. 361 alin. (2), lit. b) Cod penal.

9. La 26 mai 2022, prin [sentința](#) Judecătorei Ungheni, sediul Central, Alexandru Duca a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii imputate. În baza art. 1 și 2 din Legea nr. 243/2021 cu privire la amnistie și liberarea de pedeapsa penală, instanța a dispus încetarea procesului penal.

10. La 31 mai 2022, procurorul în Procuratura r-lui Ungheni, Vasile Oprea, a declarat apel. El a solicitat casarea parțială a sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri în potrivit căreia Alexandru Duca recunoscut vinovat în baza art. 361 alin. (2), lit. b) Cod penal și să i se aplice pedeapsa amenzii în mărime de 500 de unități convenționale, cu liberarea de executarea pedepsei în baza Legii nr. 243/2021. Procurorul a susținut că prima instanță era obligată să adopte o sentință de condamnare, cu stabilirea pedepsei și cu liberarea de executarea acesteia în cazul incidenței amnistiei, potrivit art. 107 din Codul penal.

11. La 14 decembrie 2022, [Curtea de Apel Chișinău](#) a respins apelul procurorului ca fiind inadmisibil și a menținut sentința. Instanța de apel a reținut că cererea de apel a fost formulată și semnată de procurorul Vasile Oprea. Conform dispoziției Procurorului Șef al Procuraturii Ungheni din 10 februarie 2022, acuzarea de stat în prezenta cauză a fost atribuită grupului de procurori format din Doina Conoval și I. Steclari. Întrucât procurorul Vasile Oprea nu făcea parte din acest grup și nici nu participase la urmărirea penală, instanța a reținut că apelul a fost semnat de o persoană lipsită de calitate procesuală. În consecință, prin prisma art. 401 Cod de procedură penală, apelul a fost respins ca inadmisibil, fără o analiză a fondului. Decizia motivată a fost pronunțată la 08 februarie 2023.

12. La 10 martie 2023, procurorul din Procuratura de Circumscripție Chișinău, Oleg Popov, a declarat recurs în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei instanței de apel și trimiterea cauzei la rejudecare. El a susținut că instanța de apel a constatat eronat lipsa împuternicirilor procurorului Vasile Oprea de a declara apel, întrucât la cererea de apel a fost anexată dispoziția din 06 mai 2022 prin care acesta a fost împuternicit să reprezinte acuzarea de stat în cauza respectivă. Procurorul a invocat că, respingând apelul ca inadmisibil, fără examinarea fondului și fără a clarifica modul de aplicare a amnistiei, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra motivelor apelului și nu a motivat suficient soluția adoptată. De asemenea, recurentul a arătat că prima instanță, deși a recunoscut vinovat inculpatul, a dispus încetarea procesului penal fără aplicarea pedepsei și fără liberarea de executarea acesteia, contrar prevederilor

art. 389 alin. (4) pct. 2) Cod de procedură penală și art. 107 Cod penal, potrivit cărora amnistia poate fi aplicată exclusiv prin pronunțarea unei hotărâri de condamnare cu liberarea inculpatului de executarea pedepsei, iar nu prin încetarea procesului penal.

13. La 30 martie 2023, Curtea Supremă de Justiție a solicitat părților depunerea referinței la recurs, însă pînă la moment nu a primit referință.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

14. Partea relevantă a art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală prevedea următoarea:

„(1) Hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în următoarele temeuri:

6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel ...;

15. Articolul 320 alin. (1), (4) Cod de procedură penală,

„(1) Participarea procurorului la judecarea cauzei este obligatorie și el își exercită atribuțiile prevăzute în art. 53. La judecarea cauzei în primă instanță participă procurorul care a condus urmărirea penală sau, după caz, a efectuat de sine stătător urmărirea penală în cauza dată. În caz de imposibilitate a participării acestuia, procurorul ierarhic superior dispune, participarea la ședință a altui procuror. În caz de necesitate, procurorul ierarhic superior poate dispune participarea unui grup de procurori.

(4) Dacă, pe parcursul judecării cauzei, se constată că procurorul este în imposibilitate de a participa în continuare la ședință, el poate fi înlocuit cu un alt procuror;”

16. Potrivit art. 401 Cod de procedură penală,

„(1) Pot declara apel: 1) procurorul, în ce privește latura penală și latura civilă;”

17. Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală,

„(1) Judecând recursul, instanța adoptă una dintre următoarele decizii:

2) admite recursul, casează, parțial sau integral, hotărârea atacată și adoptă una dintre următoarele soluții:

c) dispune rejudecarea de către instanța de apel în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată în instanța de recurs.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

18. Decizia motivată a instanței de apel a fost pronunțată la 08 februarie 2023. Recursul a fost declarat pe 10 martie 2023. Având în vedere că, la ziua depunerii, termenul pentru declararea recursului era de 30 de zile, recursul a fost declarat în termen.

19. Art. 434 Cod de procedură penală prevede că instanța de recurs verifică legalitatea hotărârii atacate doar în limitele invocate în recurs. Această prevedere nu permite instanței de recurs să admită recursul din alte considerente decât cele invocate în recurs (decizia nr. [1ra-854/2022](#), § 85). Totuși, legea nu interzice instanței de recurs să recalifice considerentele invocate în recurs de la un temei de recurs la altul (decizia nr. [1ra-1520/2023](#), § 56).

20. Recursul se bazează pe art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală (în redacția în vigoare până la 01 septembrie 2023). Procurorul susține că instanța de apel a respins neîntemeiat apelul pe motivul lipsei împuternicirilor procurorului Vasile Oprea, deși, potrivit dispoziției anexate, acesta era împuternicit. Totodată, invocă faptul că prima instanță a încetat eronat procesul penal, întrucât urma să pronunțe o sentință de condamnare cu stabilirea pedepsei și liberarea de executarea acesteia.

21. Completul reține că, prin natura criticilor formulate, privind împuternicirile procurorului urmează a fi examinate prin prisma temeiului prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală (a se vedea para 14). Celălalt argument privind amnistia nu poate fi examinat atât timp cât instanța de apel nu a examinat acest aspect.

22. La 19 noiembrie 2021, procurorul Doina Conoval a întocmit rechizitoriul și a expediat cauza penală de învinuire a lui Alexandru Duca (art. 361 alin. (2) lit. c) Cod penal) spre examinare în instanța de judecată (f.d. 85-92). Ulterior, prin dispozițiile procurorului-șef al Procuraturii raionului Ungheni, Dumitru Triboi, s-au format succesiv grupuri de procurori pentru reprezentarea acuzării de stat. Ultima dispoziție, datată la 06 mai 2022, a stabilit grupul format din procurorii Doina Conoval și Vasile Oprea. La 30 mai 2022, procurorul Vasile Oprea a declarat apel împotriva sentinței Judecătorei Ungheni din 25 mai 2022, anexând actul de delegare a atribuțiilor. Completul constată că decizia de a respinge apelul procurorului pe motivul lipsei împuternicirilor este eronată și contrazisă de materialele dosarului. Având în vedere că procurorul Vasile Oprea deținea delegarea necesară din partea procurorului-șef la momentul depunerii cererii de apel, acesta avea calitatea procesuală de a exercita calea de atac.

23. Respingerea apelului ca inadmisibil, dintr-un motiv vădit neîntemeiat, a blocat nejustificat accesul la justiție și examinarea fondului cauzei. Având în vedere că această eroare nu poate fi remediată în recurs fără a substitui instanța de apel se impune casarea deciziei. La rejudecare, instanța de apel urmează să examineze fondul cererii și să cerceteze probele nemijlocit, în limitele motivelor invocate de apelant.

24. Din motivele de mai sus, în conformitate cu art. 435 alin. (1) pct.2) lit.c) Cod de procedură penală,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Admite recursul declarat de procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Oleg Popov;

Casează decizia Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2022 și dispune rejudecarea cauzei de Curtea de Apel Centru.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stella Bleșceaga

Judecători

Alexandru Negru

Ghenadie Eremciuc